

Likabehandlingsplan för Waldorförskolan Solskatten

Från 1 april 2006 gäller lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67)

1§ "Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Skollagens 1 kap § 2 tredje stycket fastslås att "Verksamheten i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö".

"Visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjligheter att visa solidaritet." (s 8 Lpfö-98)

"...stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra." (s 8 Lpfö-98)

Definitioner och begrepp

Definitioner och begrepp enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och propositionen Trygghet, respekt och ansvar (prop.2005/06:38).

Barn: Den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg enligt skollagen.

Elev: Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.

Personal: Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

I en verksamhet kan huvudman, ledning eller annan personal t.ex. ha utformat strukturer och organisation på sådana sätt att de, utifrån diskrimineringsgrunderna, missgynnar en individ eller grupp. Likaså kan olika beslut få diskriminerande effekter.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Ett exempel på direkt diskriminering är om huvudmannen för t.ex. en skola nekar en elev tillträde till en viss utbildning på grund av att hon eller han har en viss sexuell läggning.

Med *indirekt diskriminering* menas att ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller en elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Ett exempel på indirekt diskriminering kan vara att ett barn eller en elev missgynnas genom att till synes neutrala regler tillämpas så att de i praktiken får en diskriminerande effekt.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön eller som är av sexuell natur.

Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elevs värdighet.

Andra aktuella begrepp

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism: Betraktelse- eller handlingsätt som innebär diskriminering på grund av kön. Med kön avses enligt svensk lag det kön som registrerats för en person vid födelsen eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling kan finnas i form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna, s.k. annan kränkande behandling. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang.

Gemensamt för all kränkande behandling är att den strider mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt och förtryck. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkning alltid måste tas på allvar.

I En väg till frihet, målbeskrivning och läroplan för waldorfpedagogiken, kan vi läsa följande under rubriken Övergripande pedagogiska mål och riktlinjer för förskolan:

”VÄRDEGRUNDEN

Waldorfpedagogiken genomsyras av samma värdegrund som vårt demokratiska samhälle vilar på:

- *människolivets okränkbarhet*
- *alla människors lika värde*
- *jämställdhet mellan könen*
- *individens frihet och integritet*
- *solidaritet med de svaga och utsatta.*

Det etiska sättet att förhålla sig inom waldorfförskolan präglas av de ovan nämnda värdena.

Waldorfförskolläraren förmedlar värdegrunden till barnen genom att medvetet vara en god förebild samt genom att verkligen bemöta och se varje barn. Barnen får även kunskap om olika etiska förhållningssätt genom sagor, berättelser och förskollärarens uppmärksamhet på barnens lekar där pedagogen hjälper dem om situationen så kräver.

Lekmaterialet i waldorfförskolan är så utformat att det främjar barnens sociala roller. Det finns inga specifika pojk- eller flickleksaker som ger könsstereotypa signaler till barnen.

I förskolan råder en kultur som bidrar till en förståelse för att varje människa är unik och att vi alla tillsammans skapar vårt sociala samhälle.

Förskolläraren skall med sin pedagogiska kompetens hjälpa och stärka de barn som har svårigheter, är osäkra eller känner sig utsatta. Varje barn skall bli sedd och bemötas med respekt.”

I "Skolverkets Allmänna Råd 2006" kan vi läsa;

Att främja barns och elevers lika rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

En verksamhet där barn och elever upplever meningsfulla sammanhang, glädje och delaktighet främjar vänskap och förebygger kränkningar. I sådana miljöer växer självförtroende, respekt och tolerans.

Där verksamheten saknar mening och lust finns grogrund för trakasserier och annan kränkande behandling. Varje verksamhet skall organiseras och utformas på sätt som främjar likabehandling, goda relationer och trygga miljöer samt skyddar barn och elever mot alla former av kränkningar.

Hur arbetar vi på förskolan Solskatten utifrån Skolverkets Allmänna Råd?

På Solskatten är barnen indelade i små åldersblandade grupper om högst 10 barn. De allra minsta är i en egen liten grupp med 8 barn. Varje grupp har en egen avdelning som består av ett eller två rum. På varje avdelning finns en huvudansvarig pedagog. Pedagogen, och ev. en assistent, har en fin översikt i det begränsade utrymmet och kan med sin uppmärksamhet vara hos barnen och ge stöd och vägledning i det sociala samspelet.

Pedagogens främsta uppgift är att:

- vara en god förebild
- möta och se det enskilda barnet.

- gestalta vardagen på ett rytmiskt återkommande sätt så att barnen upplever ett igenkännande. Det rytmiska blir en orienteringspunkt för barnet som skapar glädje, trygghet och förtroende.
- gestalta barnets omgivning på ett sådant sätt att barnet får impulser till fantasifull lek. I leken utvecklar barnet grundläggande förmågor bl.a. den sociala förmågan.
- arbeta med praktiska göromål som är nödvändiga i vardagen. Förutom att barnen får delta i och uppleva de meningsfulla sammanhangen som hör livet till, så blir den vuxnes arbete också en viktig inspirationskälla till lek.

Solskattens medarbetare har konferens kvällstid en gång varannan vecka. Konferensen innehåller konstnärligt övande, pedagogiskt studium, öppen tid för aktuella pedagogiska frågeställningar samt en avsatt tid till organisatoriska frågor. Konferensen blir en möjlighet för oss att:

- fördjupa våra pedagogiska kunskaper
- ständigt öva vår samarbetsförmåga
- skapa ett gemensamt förhållningssätt bl.a. gällande likabehandling
- skapa goda relationer till varandra präglade av gemenskap och samhörighet
- verka för den goda atmosfären på förskolan.

Ansvar och kvalitetssäkring.

Solskattens styrelse har det yttersta ansvaret för att medarbetarna följer de skyldigheter som anges i denna lag (SFS 2006:67).

Alla i medarbetargruppen har ett gemensamt ansvar för att en "nolltolerans" mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering efterlevs, (detta gäller sådant som utspelar sig mellan barnen , men också sådant som kan utspela sig mellan vuxna och barn) att föräldrar och nya medarbetare får information om Solskattens likabehandlingsplan samt att planen årligen följs upp och ses över. Denna uppföljning skall ske vid höstterminens början.

Om en medarbetare misstänker att ett barn känner sig kränkt av en vuxen i verksamheten skall vederbörande bjuda in till ett samtal. Vid detta samtal skall, förutom den berörda parten, två medarbetare delta. Samtalet ska ha begreppen; kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som utgångspunkt och ha som mål att parterna gemensamt kommer fram till lämpliga åtgärder. Noggranna anteckningar ska föras. Dessa anteckningar är sekretessbelagda och skall förvaras inlåsta på kontoret. Ev. ska ny tid för uppföljningssamtal bokas.

Varje avdelningsansvarig pedagog har ansvar för:

- att aktivt verka för "nolltolerans" mot kränkande handlingar, trakasserier och diskriminering barn emellan på sin avdelning.
- att i den dagliga föräldrakontakten samtala om hur barnen har det med varandra.
- att informera och samtala med övriga medarbetare om svårigheter på sin avdelning.
- bjuda in till föräldrasamtal när det visar sig att en "problematik" är svår att komma tillrätta med, eller om en akut situation uppstår. Vid ett sådant samtal skall, förutom berörda parter, två pedagoger vara med. Samtalet ska ha begreppen; kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som utgångspunkt och ha som mål att parterna gemensamt kommer fram till lämpliga åtgärder. Noggranna anteckningar ska föras. Dessa anteckningar är sekretessbelagda och skall förvaras inlåsta på kontoret. Eventuellt ska en ny tid för uppföljningssamtal bokas.

Stiftelsen Solskatten Östersunds Waldorfförskola.

Telefon: 063/108572